

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETMEYEK,
előfizetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és
minden körülményekről intézkedések.

Hírdetetlen levelek csak iromt kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorú egy soros beiktatásért 50k
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilatkozó 4 hasábsorú beiktatásért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlatok ára 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat November

216. szám.

Az új Szerbia.

Gróf Kálnoky friedrichsruhei utazása él — mint Bécsből írják a „Pester Correspondenz“-nek — fölötté kedvező jelek világítottak s ha majd hercegi barátjával kedélyes csevegést folytat, kellemes érzéssel tekinthetnek vissza egy jókora békemunkára, melyet egymástól elváltan haladva, de egyesülten győzve végeztek. És beszélgetésükbe behangzik a naptól meleg Itáliából a szövetségben harmadiknak hangja, az ép oly okos, mint erélyes agg Crispíe, ki mintegy harangjelzésül a friedrichsruhei összejövetelhez ép az imént mondotta quirinái nagy követőknek, báró Brucknak, e jelentőséges szavakat: „Olaszország minden szabadon s önmagához méltóan fejlődő nemzetiességgel rokonszenvez.“ — a mivel a bolgárokat és szerbeket értette, kik derekasan viselkednek s különösen újabb időben esattanos bizonyítékait szolgáltatják a férfias öntudatnak s függetlenségi érzéknek.

Ha Bismarck és Kálnoky körszemlét tartó megbeszéléseik közben Szerbiára térnek át, el kell ismerniük, hogy nemcsak a régenség, hanem különösen a radikális miniszterium is nagy politikai talentumot, különösen sok higgadság-s tapintatot tanúsított s az országot, valamint a radikális érzelmű, de a természetül jó adag elmésséggel megáldott s ezért könnyen mérsékelhető lakosságot ügyesen vezeti.

A szerb kormány s példáját követve a szkupstina is, amaz a trónbeszédben, ez a választékos, különös nyomatékkal hangoztatták a súlyt, melyet a szomszédállamokhoz való jó viszony fenntartására s hű ápolására helyeznek. Kétségtelen, hogy ezzel Szerbiának monarchiához való viszonyát s ama benső vonatkozásokat akarták kiválóan érteni, melyeket még Milán király kötött s hű kitarással megerősített.

A ki e tekintetben még némi bizalmatlanságot érzett, ezt bizonynyal el kell ejtenie tekintettel ama tényre, hogy a régesség és miniszterium Szerbiára és

önmagukra örvendetes eseményként fogták fel azt, hogy jelenlegi belgrádi követünk, Thömmel tábornok altábornagygyá lett előléptetve és siettek őt a legszívélyesebben üdvözölni. E mellett nem szabad feledni, hogy Grucics tábornok, Szerbia mostani miniszterelnöke, évekket ezelőtt, mikor szintén miniszterelnök volt, akkori belgrádi képviselőnkkel, Hengelmüller ural, oly feszült lábon állt, hogy az utcán nem köszöntek egymásnak.

Annak idején nagy kedvetlenséggel fogadta Ausztria-Magyarország Milán-köszönését, Risticnek a kormány élére történt meghívását, és nem sok jót várt az „új“ Szerbiától. Senki sem fogja elvitatni, hogy minden okunk megvolt a lehangoztásra e változás miatt; hisz Milán királynak a legvéresebb szemrehányásokat éppen a hozzánk való hűség miatt tették s igazi brutálitással megsemmisítették az egész haladó-pártot, melynek politikája nyíltan és kitartóan Ausztria-Magyarországgal és a hármasszövetséggel barátságára támaszkodott. A következőkben azonban mégis egészen másként alakult, mintsem a kezdet reményleni engedte. Van valami e közmondásban: a kinek az Isten hivatalát ad, annak eszt is ad hozzá. Mindenesetre azonban konzervatív-é tesz a hivatal birtoka. Hatalomra jutva s a mindennapi munkában a dolgok lényéhez közelebb lépve, hamar megtanulták megismerni a radikálisok ama mértéktartást, mely nélkül lehetetlenségé lesz a kormányzás és ezzel az opportunizmusnak ellenállhatatlan befolyását is, valamint nem kevésbé ama szülkesz-rütséget, mely szerint előtte — legalább addig, a meddig ez a saját férfiméltóság ártalma nélkül lehetségesnek látszik, — meghajoljanak.

Azután a gyakorlatban felismerték a radikális miniszterek, hogy Ausztria-Magyarország valóban mitsem akar, mint a Balkán államok szabad fejlődését, míg Oroszország folyton oly várakozásokat emel, melyek az államiság függetlenségével és a saját kulturának a saját specifikus nemzeti irányban való fejlődésé-

vel nem igen férnek össze. Ily tapasztalatok után természetesen éppen oly barátságosan, épp oly bizalommal kellett hozzánk fordulniok, mint egykor a progresszista miniszterek tették.

Az egész különbség a régi s az új Szerbia közt — a külpolitikára vonatkozólag, — abban áll, hogy az új Szerbia szóval szivesebb, hízlelőbb, lealázkodóbb Oroszországgal iránt, mint volt a régi, a nyíltan s egészen a hármasszövetségre támaszkodó Szerbia; szívében már éppen úgy érez az új, mint érzett a régi.

A képviselőház tegnapelőtt délután 1 óra körül Bokross Elek elnöke alatt rövid ülést tartott, melyen a múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Matuska Péter előadó bejelentette az igazságügyi bizottság jelentését az 1886. XXIX. t.-ez. módosításáról (a pótlásáról) (a telekönyvi hitelekéről) szóló törvényjavaslat tárgyában. Ki fog nyomatni és az osztályok mellőzésével fog napi rendre tüzetni. Ennek indítványára a ház elhatározta, hogy a javaslatot esetleg a keddi ülés napirendjé után, vagy pedig a szerdi ülésen fogják tárgyalni. Ezzel az ülés délután 1 óra 15 perczkor véget ért.

Hol legyen a mi királyi táblánk?

Debreczen, 1889. Nov. 2.

Az az eszme, mely egy nagyszabású társadalmi mozgalom megindítását célozza, az iránt, hogy északkeleti Magyarország ünneplés kifejezést adjon egy királyi tábla iránti igényének, mind nagyobb hullámokat ver úgy Debreczenben, mint nagykerterjedésű vidéken, s az a nagyérdékű hírlapi közlemény, mely a fölvetett eszmét lapunk okt. 28 diki számában olyan erős érvekkel támogatva fűjtette ki, úgy látszik az érdekelteket sajtójában is kellő visszhangra talál.

Előttünk fekszik egyik szilágymegy-i hírlapnak közelebbi száma, melyben következő sorokat olvassuk:

Hol legyen a mi királyi táblánk?

A királyi táblák decentralizációja kérdésének felvetése alkalmából nem lesz érdektelen, ha mi szilágymegyiek is — saját érdekeinket szem előtt tartva — nyilatkozunk. Mindazon terüetek közül, melyek a királyi tábla szétszórása körül érdekelve vannak, —

A két barát összenézett és jól szemébe nevettek egymásnak, ezen a boldog mondáson. Azután felálltak az asztaltól, hol eddig sűrűztek és baráti kézzorítással elváltak egymástól.

A két jó barát elvált egymástól. Scholiz Tódor a gyárba ment s minthogy vasárnap volt, a gyár szünetelt, egy kis sétát tett nejével.

Az asszony nem a munkások tipusát viselte magán. Nyúlánk alak volt, jól kiterített vállakkal és csipővel. Erdekies, kissé halvány arcuzal, nagy kék beszélő szemekkel és érzékies ajakkal. Sz-relessen oda simult férjéhez és eleintén pajkos, gyermekies hangulatot mutatott, de látva, hogy férje komoly, mondhatni komor arca erre nem derül fel, még szorosabban simul hozzá és édes, olvadékonny szavakat susogott fülebe. A komoly munka embere a kigyó büvös hatalma alatt érezte magát és a férj legyöngyösbbe szeretetr-méltóságával viszonzotta neje hízlelgeit. Egy sétányba értek, hol egy padra mindketten leültek.

A nő közel simult férjéhez és folytatta behízlelő szerepét.

— Édes apuskám — szolt meleg susogó hangon — te egészen megfőledkezél arról, hogy nemcsak polgári kötelességet kell teljesítened. Egészen a munkának szenteléd magad és nődre mit sem adsz. Oh, édes apuskám, hagyj fel azzal a buzgólkodással, lásd a gyáros úgy sem tekint azt semmibe és az unokaöccse még ellened is van. Pedig ha egy kissé meggondolná a dolgot, jobb volna mindkettőnknek ha Tibálddal egyet-ártenénk. Végre mégis ő az ur a gyárban. És a gyárosnak, mint rokonához legnagyobb bizalma van.

eddig egyedül az ország északkeleti részének egyik másik törvényhatósága és városa hallatta szavát. Szatmár- és Szabolcsvármegyék Nyiregyháza és Zilah városok közönsége egy-értelműleg kijelentette, hogy ezen az ország részen nincs más általános központ, mely az ezen ország részének szánt kir. táblának alkalmas székhelyül szolgálhatna, mint Debreczen. Igazolni lehet ezt egy földrajzi és gazdasági, valamint történeti és kulturális szempontokból is. S míg ezt legközelebb megkísértenénk, mert hisszük, hogy vármegyénk közönsége már ezuttal is a mi véleményünkön van — indítványozzuk, hogy társadalmi mozgalom indíttassék meg, — mely átölelje és magába foglalja az érdekelteket valamennyi megyéjét, városát és nagyobb községeit, s ezek egy impozáns külötteg által proklamálják a kormány és ország színe előtt, hogy északkeleti Magyarországnak is kell egy királyi tábla, s ennek székhelye Debreczen legyen.

Erdeklődéssel várjuk az érdekelteket többi hírlapjainak nyilatkozatát. A sajtónak, mint a közvélemény számottevő, irányadó organumának kötelessége e kérdésben állást foglalni és nézetét a nagy közönség ítélte alá bocsátani.

Nem régen köztölték Debreczen város feliratát az országgyűléshez egy királyi táblának városunkban leendő elhelyezése érdekében. Említettük akkor, hogy ezen felirattal a Debreczen mellett szóló indokok nincsenek teljesen és részletesen kimerítve; a miniszterelnökhöz, a belügyi és igazságügyi miniszterekhez intézett feliratok fejtik ki bővebben Debreczen városnak alkalmosságát, előnyeit és — mondhatjuk — jogosultságát a kir. táblai székhelyhez.

Ezen feliratokban többek között következők vannak fölelírve, azokon kívül, melyek a törvényhozáshoz intézett felirattal elmondandak:

A területi viszonyok sz-rint egyik kir. tábla területe Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár-, Bereg-, Ugoocsa-, Mármaros-, Szilágymegyék, Jász-Nagykun-Szolnoknak Tisza balparti részéből és esetleg Bihar megyéből volna alakítandó 47,000 km. területtel és 2,022,000 lakossal. Ezen népesség az ország népességének, — beleszámítva Horvát-Szalvonországot, — 1/7 részét, kiterjedése pedig 1/6 részét képezi.

Ezen a vidéken azon városok földrajzi fekvése, melyekben kir. tábla lenne elhelyezhető, olyan, hogy Debreczenel a versenyt e tekintetben egyik sem állja ki; mert Bihar megyének egy részét kivéve, eme nagy vidék érdeke, mely különben is sok társadalmi, gazdasági s egyéb összeköttetésnél fogva van Deb-

Ne törődj hát velem, ha a munkások között settenkedik — hiszen neked is szemet hunyhat némelykor . . .

A nő szavaira a munkavezetőnek fokozatosan nőtt dühe és már alig bírta magát tartóztatni, hogy kine csattanjon mérgében.

— Még te úgy beszélsz — te lelketlen — hát te is olyan tudnál lenni, mint a többi? Nem, nem, azért sem fogok szemet hunyni és követelni fogom, hogy a munkások béreit vissza tartsák, ha nem lesznek szorgalmak! Nekem se nézzen el semmit! Jelentsen fel, ha hibázom vagy nem végzem kötelességemet lelkiismeretesen. Sőt azt szeretném már egyszer, hogy maga a gyáros meggyőződjön az itten ura-kodó felejtélenségről.

Es egy lelkiismeretesebb vezetőt állítana a gyár élére. Hát rend, becület, eljárás az egy unokaöccsötől, hogy saját vére érdeke ellen dolgozzék!

Nem, én ezt nem engedem, én ezt nem tudom elnézni.

Es ha véget nem szakítja ennek az eljárásnak én jelentést fogok tenni a gyárosnak.

Megfogom neki mondani, befogom bizonyítani, hogy tönkre jut ilyen gazdálkodás mellett a gyár.

Es másnap Scholiz Tódor a becsület munkavezető — a fehér holló — jelentkezett a gyárosnál kihallgatásán.

A munkavezető higgadt, becsületes arcuzal lépett be a gyáros elfogadó szobájába. A gyáros törökös himzésekkel diszitett gazdagon aranyozott háló köntösben, finom illatu dohánnyal csibukozva, egy pamlogon fogadta az érkezőt.

— Uram — szolt megilletődve a munkavezető — kötelesség érzetem parancsolja, hogy

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Fehér holló.

Irta: Biró (Bizám) Endre.

„Minden szentnek maga felé hajlik a keze“ jó Scholiz Tódor ezt jegyezd meg magadnak. Nem ér a te jóakaratom semmit, nem méltányolják azt. Sohse törődj vele, ha nem dolgoznak a munkások, ha kaczerkódnak, de vajkódnak a munkások, — minek rebentend szét a csicsérgő verebeket. Mit bánod te azt, — ha a nagyságos urfi megcsipdesi annak a gömbölyű leányzóknak a karját? nem a te leányod. Mit adsz arra, ha eltöltik az időt, és nem dolgoznak? nem a te károd. — Mit sürgeted úgy a munkával őket? hiszen nem neked fáradsz. Mit hajtod úgy a munkásokat? hiszen nem a te hasznod. Bizon, bizony mindnyájan haraguznak rád ezért, és nyakadat is szegnek, ha csak tudnák. Jobban jönél ki, ha te is egyet értenél velök te jó bolond. Mit tudja azt a gyáros, nem ért ő ahoz. Te jó bolond másnak fáradsz. Pedig nem is méltányolják a fáradságodat. — Jobb volna, ha magadra és családodra gondólnál. Minden szentnek maga felé hajlik a keze. — De a te kemény fejed ezt nem tudja felfogni. Izzadsz, fáradsz mérgelődés és más rakja zsebre fáradságod gyümölcsét, anélkül, hogy egy elismerő pillantást nyernél érte.

De a jó Scholiz Tódor — ez a fehér holló, rémitően kifakadt barátjának eme szavaira.

— Mit, hát te engem ilyen embernek képzel? Hogy én képes legyek szemet hunyni a sok hanyagság és pusztítás felett? Eltűrjem, hogy főnököknök, ki nekem fizet

reczenre utalva, azt kívánja, hogy ezen terület részére Debreczenben helyeztessék el egyik tábla

Az ezen területen lévő városok közül Debreczennek a főlénye, eltekintve a népességtől, egyebek között onnan is kitűnik, hogy midőn az említett nagy területen lévő összes pénzintézetek összesen 5 millió 593 ezer forint alaptőkénél működnek, ebből Szatmárvármegyére és Szatmár városra 441,000 forint, Biharvármegyére és Nagyváradra együtt 788,000 forint; egyedül magára Debreczen városra 743,000 forint (1888. évi állapot szerint) és hogy az osztrák-magyar bank 1888. évi számadása szerint, míg a debreczeni bank-fiók több mint 98,000 forint nyers jüvedelem mellett 14,390,000 forint összegben felüli műveleteket eszközölt, addig a városi bankfiók 7 millió forint sem éri el; ugyancsak ezen bank számadásaihoz az is kitűnik, hogy pénzforgalom tekintetében Debreczen város a magyar szent korona területén Budapest után a legelső helyen áll.

A lakás viszonyokat illetőleg felhozatik, hogy csak 1887 óta 104 utcái, 181 udvari lak épület emeltetett és hogy 1889-re házbéradó fejében 88397 forint házosztályadó fejében pedig 30556 forint van kivetve és hogy a lakásviszonyok Debreczenben a lehető legkedvezőbbek.

Hivatkozás történik arra is, hogy a város a kir. törvényszék évi 4200 forintot tevő szálláspénzt és a kir. járásbírósg és kir. ügyészség évi 500 forint. Iakbér pótlékát 1871 óta az igazságügyi tárca javára segélyképpen minden évben készséggel szavazta meg és az ezen tárgyú határozatban a város mindig világosan kifejezést adott azon várakozásának, hogy ilyen huzamos időn át tanúsított és nem csakély áldozatkészsége a kir. táblák szétosztása alkalmával méltó figyelemben fog vétetni.

A királyi táblák decentralizására vonatkozó törvényjavaslatot — mint a Pesti Hirlap értesül — Szilágyi Dezso igazságügyi miniszter még a költségvetés tárgyalásának befejezése előtt le fogja tenni a képviselőház asztalára a kérelemmel, hogy a ház intézkedjék annak mielőbbi tárgyalására, hogy a végrehajtásra vonatkozó munkálalat késedelem nélkül fogantatva legyenek vehetőek. A miniszternek elhatározott szándéka azt legközelebb ki is jelentette, hogy a decentralizált királyi táblák legkésőbb 1891. január 1-én feltétlenül megkezdjék működésüket.

A képviselőház pénzügyi bizottságának ülésében a királyi táblák kérdésénél Darányi Ignác képviselő az igazságügyi miniszternek figyelmébe ajánlta, hogy a városok neveit, melyekben a kir. táblák elhelyezendőek lesznek, tartsa titokban, míg az illető városokkal az épületek iránti tárgyalások be nem fejeztetnek.

Ebből azt lehet következtetnünk, hogy az illető városokkal az épületek iránti tárgyalásokat folytatta a miniszter. — Kíváncsiak vagyunk, Debreczennél bocsátkozott-e tárgyalásba a miniszter? Ha, igen, akkor nagyobb reménységgel és bizalommal tekinthetünk, a II. foku bíróságok decentralizációját iránt.

Napi hírek.

A felolvasó kör, mint ilyen valószínűleg ez évben tartja utolsó felolvasási ciklusát, mert a Csokonai körre való átalakulás munkálatai már annyira előre halad-

most Ön előtt alkalmatlanok. Látogatásom célja hivatásom komolysága és fontossága mellett akar bizonyítani, miért is előre remélem, hogy nagyságod pár percnyi türelmével kegyes lesz engem megszerencsésítenni.

A gyáros, köznyomás arca lassanként némi érdek ödést kezdett mutatni. Homlokán a redők úgy összekacsaringóztak, mintha azt akarná, hogy a szülemő gondolat, mely agyából kinő, homlokán eltévedjen. Szemöldei egy-egy kört képeztek szemem felett, olyan csudálkozó arcot vágott azokra a szavakra. Vastag teit akcjaival lanyhán fogta a vastag borostyán szópokát és lombán pöffekelt belőle.

— En, uram — folytatta Scholz neki háborodva, — nagyságod gyarában munkavezető vagyok. Beosületes, lelkiismereti, de szolgáló kötelességem is a gyár munkáját, termelékenységét, produktumát úgy emelni és én a bizalmat, melyet nagyságodtól nyertem, midőn e gyár élére állított, többre becsülöm e fizetésnél is, azért hát kötelességemnek tartom nagyságodat előre figyelmeztetni, hogy ilyen gazdálkodás mellett a gyár mielőbb tönkre fog menni.

A nagyságos ur arca pipacsörös lett a belső elfojtott méregtől. Izgatottan tette egyik lábát a másikra, hol hálósípkájához kapott, hol roppant füstföhöket tujt a csibukjából. Alig várta, hogy szóhoz juthasson. De a munkavezető folytatta:

— Az én szorgalmam, és igyekezetem mind haszntalan és kárba veszett, ha a nagyságos ur Tibáld urat hatalmában úgy nem korlátozza, hogy én...

De már ekkor mérgesen belevágott a nagyságos ur.

— Hogy maga azt tehesse a mit akar,

tak, hogy ez átalakulás újverő bizonyára ténynyé válik. Ennél fogva a mír is csupán a karácsonyig terjedő időszakra állapított meg következőleg:

Nov. 6. Csiky Lajos alelnök: Megnyitó beszéd. Gáspár Imre: A színészetről (aesthetikai tanulmány.)

Nov. 20. Kósa Barna: Puskin Anyegin Eugénje.

Decz. 1. Dr. Holub Emil: Utolsó afrikai utja alatti kutatásai és elményei.

Decz. 11. Dr. Tüdős János és Szabolcskai Mibály humorisztikus felolvasásai.

Decz. 18. Békessy László: Kontárkodás az orvosi tudományban.

Ezen felolvasások a Dr. Holubé kivételével teljesen díjtalank, melyekre belépti jegyül az évi tagsági jegy szolgál, nem tagok pedig a Tóth Béla ur gyógyszerárában kapnak egy estére érvényes belépti jegyet.

A Nov. 6-ikán tartandó első felolvasásra, minthegy a Megnyitó beszédben a Csokonai körre való átalakulástól is bővebben szó lesz, az egész művelt közönség szívesen látta ekkor a belépéshez sem tagsági, sem más jegy előmutatása nem lesz szükséges. Ezen intézkedés azért történt, hogy a Csokonai körrel, mely városunk szellemi és kulturális életében jelentékeny szerepet vesz hivatva játszani, a közönség minél nagyobb része már előzetesen fogalmat alkothasson magának. Hogy a többi felolvasások is érdekes és élvezetes estékkel kecsegtessenek, azt eléggé mutatja az itt közölt műsor. Dr. Tüdős Kálmán titkár.

Halottak estéjén igen díszesen ki voltak a sírok világítva a káth. temetőben. Koszorúkkal volt elhalmozva a legtöbb sírbolt, melyeken szöveteknek, lámpionok, gyertyák terjesztettek nappali fényt. Oriási ember-tömeg hullámzott fel s alá a sírok között, — úgy hogy a rendőrségnek nagy erőfeszítésbe került fenntartani a rendet, — mikor az esti vonatok elrobogtak a temető bejárata előtti vasuti sínek. A kivilágított családi nyug helyek közül igen díszesek voltak s gazdagon megkoszorúva és fellámpázva a: Pusztay, Riekl, Slezák, Körösnadányi Nadányi, Revinyei Reviczky, Gondy Károly családi nyug helyei. A református temetőben a sírok kivilágítása nem ált oly nagy mérvet, csak itt ott lehet látni a catholikus szokást átültetve. Különböző az idő is szépen kedvezett a kivilágításnak.

Kegeletes ünnepély a honvédtetőben. A jogakadémiai ifjúság ünnepe, melyet az 1848/49-ben elesett honvédek sírjainál rendezett halottak estéjén, szépen sikerült. Este 6 óra tájban nagyszámú közönség gyűlt egybe a kollegium előtti téren, honnan a kivonulás történt. Az ünnepély rendezői jogászok voltak, de lehetett látni az ifjúság tömött sorában egyéb felsőbb tanulókat is. Megjelentek a 48-as honvédek egyenruhában fekete fátalos gyászlobogójukkal, ott voltak a meghívott egyetemes nagy számú tagok által képviselve. Hazaifas dalok éneklése mellett vonult ki a közönség a honvéd temetőbe, melynek sírjai már előre díszesen ki voltak világítva, virágokkal, koszorúkkal elhalmozva. A kerakodó ifjak önképző egyetemenek dalköre adta elő a „Szózat”-ot, mely a program első számát képezte. Hirsch N. jh. alkalmi költeményét Nagy Kálmán jh. adta elő szóközli hévvel. A szünni nem akaró éljenzést lecsillapítva a dalkör a „Hymnus”-t énekelte el, mely után Körössi Bertalan 2. jh. csinos emlékbeszédét Boross Jenő 4. jh. adta elő nagy háttal. A programot a dalkör rekesztette be. A kivonult tanuló ifjúság és közönség ismét hazaifas dalok éneklése mellett vonult be a városba.

— Kértem tudomásul venni felmondásomat! — Aztán megfordult és néma fejbólintás után ott hagyta a gyárost. Azt a vihart, a mely keblében dult, érezte, hogy most a munka láza nem fogja tudni lecsendesíteni. Egy percze megutálta a munkát, — a háladatlan munkát! Nejtére gondolt ki egyedül lehet képes felzavart és megsértett lelkét megnyugtati. Hazafelé tartott. Midőn az ajtót kinyitotta, az asztalon egy levélke ötlött szemébe. Izgatottan olvasta.

„En férfioz mentem önül, nem géphez. Ha Ön a gép küllőibe szerelmes legyen azé. Polgári kötelességem elég jól teljesíté, de a férjét nem. A gép mellett elhanyagolt engem s Ön is géppé lett... Eljen boldogul azt kívánjuk

En és Tibáld.”

— Kértem tudomásul venni felmondásomat! — Aztán megfordult és néma fejbólintás után ott hagyta a gyárost. Azt a vihart, a mely keblében dult, érezte, hogy most a munka láza nem fogja tudni lecsendesíteni. Egy percze megutálta a munkát, — a háladatlan munkát! Nejtére gondolt ki egyedül lehet képes felzavart és megsértett lelkét megnyugtati. Hazafelé tartott. Midőn az ajtót kinyitotta, az asztalon egy levélke ötlött szemébe. Izgatottan olvasta.

„En férfioz mentem önül, nem géphez. Ha Ön a gép küllőibe szerelmes legyen azé. Polgári kötelességem elég jól teljesíté, de a férjét nem. A gép mellett elhanyagolt engem s Ön is géppé lett... Eljen boldogul azt kívánjuk

En és Tibáld.”

— Kértem tudomásul venni felmondásomat! — Aztán megfordult és néma fejbólintás után ott hagyta a gyárost. Azt a vihart, a mely keblében dult, érezte, hogy most a munka láza nem fogja tudni lecsendesíteni. Egy percze megutálta a munkát, — a háladatlan munkát! Nejtére gondolt ki egyedül lehet képes felzavart és megsértett lelkét megnyugtati. Hazafelé tartott. Midőn az ajtót kinyitotta, az asztalon egy levélke ötlött szemébe. Izgatottan olvasta.

„En férfioz mentem önül, nem géphez. Ha Ön a gép küllőibe szerelmes legyen azé. Polgári kötelességem elég jól teljesíté, de a férjét nem. A gép mellett elhanyagolt engem s Ön is géppé lett... Eljen boldogul azt kívánjuk

En és Tibáld.”

— Kértem tudomásul venni felmondásomat! — Aztán megfordult és néma fejbólintás után ott hagyta a gyárost. Azt a vihart, a mely keblében dult, érezte, hogy most a munka láza nem fogja tudni lecsendesíteni. Egy percze megutálta a munkát, — a háladatlan munkát! Nejtére gondolt ki egyedül lehet képes felzavart és megsértett lelkét megnyugtati. Hazafelé tartott. Midőn az ajtót kinyitotta, az asztalon egy levélke ötlött szemébe. Izgatottan olvasta.

„En férfioz mentem önül, nem géphez. Ha Ön a gép küllőibe szerelmes legyen azé. Polgári kötelességem elég jól teljesíté, de a férjét nem. A gép mellett elhanyagolt engem s Ön is géppé lett... Eljen boldogul azt kívánjuk

En és Tibáld.”

A debreczen f.-abonyi vasutnak és szárnyvonalának következő állomásai lesznek: Debreczen-vásártér, Maos, Andrásbáza (rakodó állomás), Balmaz-Ujváros, Hortobágy (rakodó), Ohat Kócs (elágazás), Egyek, Tisza-Füred, Poroszló, Kétutköz (rakodó), Mező-Tárkány, Ugerfarms, Füzés Abony. A szárnyvonalon: Csége, Cserapes, s Koponya, valamint Folyás rakodók, Polgár. Az állomásokon 85-1 m. áruraktár, 120 m. nyílt rakodó, 200, illetve 300 m. gabonaszín és marharakodó építendő.

A rakodó állomásokon csak 200 méter gabonaszín építendő; B-Ujvároson és Ohat-Kócson még hídmielleg is felállítandó. Az állomások hossza Ohaton és Tisza-Füreden 400 méter, B-Ujváros, Poroszló, Polgár, Hortobágy és Koponyán 350 méter, Maos, Egyek, Ugerfarms, Mező-Tárkány és Csége 330 méter, a többiekben 200 méter hosszú lesz.

Jogász colonne. A debreczeni joghallgatók által a Korona vendéglő dísztermében 1889 évi november hó 14-én és 23-án zártkörű colonne estély tartatik. Kezdeté 8 órakor.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtethetetlen nóm temetésén fájdalomukat szíves részvétellel elviselhetőség tenni s drága halottunknak a végtisztességet megadni szívesek voltak, a menyben személyesen nem tehetők, ez uton mondunk köszönetet. Debreczen, 1889. nov. 2. Kémer György s leánya és veje. (Emke).

Tűzoltók gyűlése. A hajdumegyei tűzoltóegyletek gyűlést tartanak holnap d. e. 10 órakor a helybeli önkéntes tűzoltók laktanyáján, mely gyűlésnek tárgya a megyei tűzoltó egyleteknek a helybeli tűzoltó egylettel leendő szövetkezés megbeszélése leend. Déiben a nagyerdei vígadóban diszebél lesz, a hol a tűzoltó egylet zenekara, a kitűnő karnagy Hóra vezetésével a szobor mellett szobor darabokat fog játszani. Délután pedig kivonulás lesz a gyakorló térre, hol derék tűzoltóink fogják vendégeiknek bemutatni ügyességüket.

Áldomás az új vasutra. A debreczen-f.-abonyi-ohat-polgári vasut részvénytársaság alakuló közgyűlése után, a gyűlésen jelen voltak a „Bika” szálloda kisebbik éttermében bankettre gyűltek össze. Házi gazda Csávolszky Lajos orsz. képviselő, a vasut engedélyese volt. A Talaku asztal körül hetvenen ülünk; az asztalt Simonffy polgármester foglalta el s ő mondotta az első felkösöntőt is Csávolszky Lajosra. Csávolszky Lajos az érdekeltséget, Lipsey Tamás elnök Csávolszkyt, azután az egri főkapitányt és Zsendovics József kanonokot, Csávolszky Vörös László miniszteri tanácsost, dr. Mandel Pál Simonffy Imrét, Csávolszky Szabály Gyula képviselőt, a müncheni pénzszóport megbízottját, dr. Kola János Lipsey Tamást, Rásó Gyula br. Vay Bélát, Semsey Andort (a ki ugyan nem volt jelen) és Okányi Schvarcz Samut, Kósa Barna Csávolszkyt mint hirlapíróit, dr. Rózsa Jakab a vasut létrehozót, dr. Király Ferencz Ferenczy Eleket, Szaderkényi Nándort és Póka Istvánt, Lipsey Tamás Debreczen város, Vörös László Kaszab és Rásó alispánokat, Rásó Gyula T.-Füred és Poroszló előjáróit köszöntötték fel. Volt még több felkösöntő is. Viharos hatást tett Lipsey Tamás azon kijelentése, hogy az új vasut a régi szoros, de a vasutak korszaka által megszaktított viszonyt Debreczen és Hevesvármegye között ismét föl fogja eleveníteni. A társaság kitűnő hangulatban esti 7 óráig maradt együtt pezsgő es Rác Károly zenéje mellett. A menü nagyban dioséri Felér Herman honyháját.

Tóth Gyula vas nagykereskedéséről szóló hirdetésre, mely lapunk mai számában foglaltatik ismételve felhívjuk a közönség figyelmét. Egyuttal megemlítjük, hogy a tekintélyes cég 80 nagy lapra terjedő vaskos árjegyzéket adott ki s küldött széjjel, mely több mint 200 clichét tartalmaz, s ezekre menő vasútleit cikkek árait mutatja. Csak örvendeni tudunk, hogy debreczeni nagykereskedőink minden téren követik a világvárosi nagy kereskedő cégek példáját, s üzletük ösmertetésére és árutorgalmuk növelésére semmiféle ádozattól vissza nem riadnak. Az ily árjegyzékek terjesztése a legsolidabb, legrealisabb reclam egy nagy üzlet részére, s a mellett a közönség számára is teljes tájékozást nyújt, s legigazabban megmutatja, hogy a közönségnek hol kell beszerezni szükségleteit. (Emke).

Köszönet nyilvánítás. Egy akadémiai tanár, ki 2 forint adományozott a joghallgatók segítő egyesülete tőkájének gyarapítására, e szép és nemes tettért fogadják az egylet leg-hálásabb köszönet nyilvánítását. (Emke).

Uj üzlet. Kovács Antal kereskedő egy a mai kor igényeinek megfelelő, rövidaru, díszmü, játéktárgyak női és férfi divatárúüzletet nyitott meg az ipar- és kereskedelmi bank piacterüze házában. — Az üzlet a közönség minden kívánalmainak megfelel.

A debreczeni daleylet t. működő tagjait felkértem, hogy ma este 8 óra pontosan és teljes számban megjelenjen szíveskedjenek, hogy a mai gyakorlati órát sikeresen megtarthassuk s a hetői programra nézve megápodhassunk Debreczen 1889, nov. 2. Krasznai Ferencz egyleti jegyző.

Gyilkosság Tegláson. Teglás körülből a legkisebb falu Hajdúvármegyében, de ez — úgy látszik — nem akadály abban, hogy nagy hírre, elszomorítón nagy nagyhírre ne vergődjék az ottani személy- és vagyonbiz-

tonsági állapotokat veszélyeztető vétségek és büntettekről. — Az utolsó öt esztendőben — a mint erről az ottani eljáróság is elégikus hangon panaszkodik a főszoigabiró előtt — minden évre jut egy-egy ember ölés, emberölési kísérlet és rablás, nem is számítva a megszámlálhatlan tyuk tolvajlásokat. — Megdöbent a büniajstrom, melyet ha olvasunk csodálkozva kérdezzük: kinek rovására, szégyenére lett elkövetve egy alig másfélszer lakosu községben s aránylag oly rövid idő alatt annyi gonoszság? Nem akarjunk, mert ezzel nagy igazságtalanságot követnénk el, az összes téglási lakosság rovására jeyezni föl e bünhalmazatot. De épen azért, mert nem egy egész község szenved erkölcsi elvadtágban, hanem csak annak egyes lakosai, talán nem is odaváló, hanem a közeli vidékről való emberek azok, a kik istentelen hajlamok rabjai, a megevesedett, mérges sebnak kiirtása annyival könnyebben megtörténhetik. Tessenek erősebb rendőri felügyeletet gyakorolni s állam, miután elég alkalom volt annak szükségességéről meggyőződni, teljesítse a községnek azt a kívánságát, hogy a hadházi esendőség száma szaporíttassék, oly módon, hogy egyikjárőr folytonosan Tegláson legyen elhelyezve; a község ingyen lakozót bocsát rendelkezésére s elmezeséről is kész jutányos árért gondoskodni. Hogy erre milyen szükség van Tegláson, igazolja a következő számoru kimutatás: Említett községben a közlebbi időben Guthman S. H. nagykaocizai czég pénztárnokát a vasutól jövet levették és kirabolták; Biró Sandor és B. Kiss János nevű emberek agyonütöttek; Rossenfeld Samuel regálebélő lakásába belétek s a tetteseket kergető ejelli őrt golyóval megsebesítették; a múlt évben egy szervezett rablóbanda került harokra az orgazdával együtt. Ezekhez és számos véres veredéshez csatlakozik a legújabb gyilkosság, mely ugyanott történt vasárnap este. — A hivatalos jelentés nagyon farkodik a szavakban, s más forrásból sem kaphatván — utánjárásunk dacára — még ekkorág kimertő tudósítást, az esetről röviden csak annyit írhatunk, hogy este fél 8 óra tájba két ösmeretlen egyen bebocsátás kért Smögner János] ottani hentes házába szalonna vásárlás ürügye alatt. A hentes felesége ajtót nyitott, de alig léptek be az ismeretlenek, Smögner — a jelentés kifejezése szerint — „fegyver közé fogták s a folytonos tüzelésnek Smögner János ádozata lett.” A szerencsétlen hentes a vizsgálatot vezető bősörményi járásbírósg kiküldöttjei boncozták fel. — Más oldalról azt mondják, hogy Smögner késszurástól halt meg.

Az új zalogházat, mely tegnap nyitattott meg s hivatalos lesz a szegény osztály pillanatnyi szükségletén segíteni, örömmel üdvözljük. Mi magunk régen sürgettük már, hogy városunkban községi zalogház létesítsessék, hogy így a szegény emberek, ha megszorulnak, olosó kamat mellett pár krajczárnyi kölcsönözni juthassanak; de a sokféle akadály gátolta mindig a terv létesíthetőségét. A zalogház, mely tegnap megnyitott s átadott a közhatalomnak, minden tekintetben hivatva lesz pótolni a községi zalogházat, mert bármiféle zalogtárgyra is kölcsönöz, még pedig olosó kamat mellett, mert hiszen ez intézetet a debr. iparegyesületi takaréks- és hitelintézet létesítette a lehető legsolidabb alapokon. Az új zalogház a Piac-utczán a Szikszay-házban van.

Kiss Ferencz helybeli ev. ref. segédlelkész ur annak kijelentésére kért bennünket, hogy lapunk esütörtöki számában megjelent „Halottak estéjén. Irta Kiss Ferencz” című tárczakölteménynek nem ő a szerzője. Kíváncsághoz képest ezt mi is igazoljuk.

Dal- és zeneestély. A debreczeni daleylet f. év November 7-én Csütörtökön a „Margit” fürdő dísztermében Tombor Aladár egyleti karnagy vezetésével R. a c Károly népzene-kar közreműködése mellett dal és zene-estélyt rendez, melynek műsora a következő: Honvédek csatadala — Huber Károly. A bubánat tanfolya — Ujfalussy József. Bacsu — Rieger. Nyisd ki rózsám — Zimay. Kérdeztem a rózsát — Thern. Rákóczi induló Hubertől. Rác Károly zenekara kíséretével. Egyleti tagok szabadjegyeiket használhatják. Belépti-díj személyenként 40 kr. Kezdeté este 8 órakor. Az elnök s z g.

Egy anya öngyilkossága. A fővárosban tegnapelőtt óriási feltűnést keltett öngyilkossági eset történt. Dr. Klimm Mihály, műegyetemi rektorok elváltan élő szép felesége, azért, mivel gyermekeitől el akarták választani, kétségbeesésében egy élés borotvával elvágta a torkát. Az anyai szeretetet a végtelenségig hajtó, számalomra méltó úri nő esete fővárosszerte általános részvétet és kínos meglepést idézett elő. Klimmné testvére volt Fischer Sandornak, a tavaly elhunyt jeles írónak, ki Petőfi műveiről írt nagybecsű méltatása által szerzett magának feledhetlen nevet.

Dr. Stierger Gusztáv házi ezredünk ezredorvosa a Triesztben állomásozó 97 ik Milán szeb királyi nevet viselő ezredhez tétetett át. A derék kiváló műveltségű, tehetséges orvosban, nemcsak az ezred, hanem a polgárság is sokat veszített. A messze távolban is kísérje őt szerencse, boldogság.

Amerikai parhaj áldozata lett Nagy-Károlybáú Szabó Zoltán, Szabó József megyei árvászeki ölnöknek tizenöt éves fia, a hatal-

ember tréfása... többször emlegette, hogy megfogja löni magát, de e szavait nem vették komolyan. Tegnapelőtt délelőtt azonban mig családja ebédnél ült, forgópisztolyal föbe lött magát és szörnyet halt. Zsebében a következő kis levélkét találtak: Atilia ur! Ön azért irt nekem egészen baráti levelet, hogy életémért majd könyörögni fogok. Barátjától is hallottam, hogy megbocsátana, ha megkérném két barátja előtt. Rosszul ismer ön engemet. A f-kete golyót én húztam. könyörögni életémért nem fogok. Éljen boldogul. Szabó Zoltán."

Sorhuzás

A vörös-kereszt-egylet sorsjegyeinek legközelebbi, 21-dik kiadásának törlesztésül kihuzatott a következő 23 sorozatszám: 5289, 432, 4151, 623, 48, 7391, 6272, 1808, 157, 6833, 4365, 4552, 470, 6400, 2098, 6558, 5445, 4254, 1630, 1741, 4261, 1711, 2737. Mind e számok összes sorszámai egyenként 6 frtot nyertek. Kihuzattak továbbá: 10,000 frtos nyeménnyel a 4497 sorozat 15 dik száma; 500 frtos nyeménnyel 189 sor. 9 sz. és 6858 sor 15 sz. 100 frttal: 757 sor. 6 sz. 4237 sor. 68 sz., 4409 sor. 49 sz., 188 sor 78 sz.; 2746 sor. 37 szám;

Csávolszky Lajos Odisszeája,

avagy hogyan született meg a debreczeni f.-abonyi vasút terve? A híres hortobágyi pusztát keresztül-szelő vasút — mint tegnapelőtt kitűdött — nemcsak hatodfél millió forintba kerül, hanem a Semsey Andor harmadik emeleti két szobás lakásának 131 ezer való megvásárlásába — rekkenő nyári melegben és Csávolszky Lajosnak öt napig tartó kalandos és veszedelmes bolyongásába novemberi esőktől megoldozott alföldi sáros utakon.

De nem hiába szenvedte Csávolszky ennek a sárrá és pocsojává változott száraz földön tett utazásnak bossúságait, kellemetlenségeit, néküléseit, gyötrelmeit és aggodalmait: öt nap alatt volt ideje rá, hogy egy olyan eszmét találjon ki, a melynek megvalósításáért egész vármegyék hálaalkodva emlegetik nevét.

Adjuk át a szót ő neki magának. A csütörtöki magnum áldomson jó izü nevetés között hallgattuk az anekdotának is beillő történetet.

Uram! — így kezdé Csávolszky, a nap hőse, — mikor kénytelen kellelten megvásároltam a csegei birtokot, mert semmi kedvem nem volt földes urrá lenni, azt sem tudtam, merre fekszik Csege. Megbizottam addig ösztökélt, hogy tekintenem meg birtokomat, míg végre rá szántam magamat. Az tanácsolták, hogy leggyenezesebb és legrövidebb ut leszbudapesttől, ha a pest miskolci vasutrafelüők s Nyék-Ládházánál kiszállok. November 3-án este úgy ocselkedtem, s éjjel megérkeztem Nyék-Ládházára s fogadtam egy szeke-rest, a ki engem a csegei révhez s onnan új birtokomra vigyen. — November negyediké, esős őszi nap, felettünk sárlángzó fellegek; alattunk pedig olyan mélyeség sár, hogy a ló meg a szekér nem is mentek, hanem inkább usztak benne. Szakadatlan ostorhasználat után elérjük a csegei révet. A Tisza piszkos, szürke vize szélesen elterülve hőmpölög partjai között, a komp a tulsó parton pihen s integetünk, kiabálunk a révésznek, hogy átkar-nánk menni.

— Várakozzanak, míg megszűnik a Tisza zajlása, kiáltott vissza a révész. Maguk miatt nem játszik az élettemmel 100 frttért se. A révész csakugyan nem jött át éret-tünk: fuvarosom is azt a véleményt táplálta, hogy ilyen veszedelmes zajlás idején csakugyan nem mehetünk át a Tiszán; hanem ad ő nekem egy jó tanácsot. — Forduljak vissza s menjek Karczagra; onnan a szikes, homokos földön eljuthatok Csegére. — Másnap Ujzászon át Karczagon voltam. — Ujra fogadok egy szeke-rest, s ujra ismerkedem az alföldi utak őszi speciális sajátágaival. — Madaras környékén azt a meglepő kijelentést teszi az én kocsisom: — Uram! Ne kívánja tölem, hogy lovaimat agyon kinezem ebbe az átkozott rozsz utban. Ne fizeszen az ur egy krajczárt se, a miért idáig elkínáldtam vele. Engedje meg, hogy visszaforduljak.

Vagy fogadjon, ha akad boldog emberre, más forspontot, vagy jöjjön az ur is vissza. Nem kívánok tőle egy garast se. Legjobb lesz, ha Debreczenből megy Csegére. Debreczenből eljuthat odáig. Mindketten visszatértünk Karczagra és a negyedik nap hajnalán Debreczenbe érkeztem. Előszólitom a bérkocsisokat és közlöm velük szándékomat. A főjéket rázták s csak egyetlenegy állott komolyan szóba velem, egy fél-lábu fiakeres; de a kit derék, keményszivű, vállalkozó szellemű legénynek néztem. — Ha 25 frtot fizet az ur, elviszem. De előbb tessék megreggelizni. Addig befo-gom a harmadik lovat is, mert kettő nem visz-ma Csegére; meg is abrakoltatok, hogy job-ban bírják a lovak a kocsi-t. Tehát hozzáfogtunk a borzasztó utazás-hoz. Déire elértük a hortobágyi csárdát, ebéd után tovább utaztunk. Az ég borult; egyet-lenyeg egy ember, a meddig állhatunk, — még a madár is kerülte akkor azt a vég-telen pusztát; erre, arra, mindenfelé, kereszt-ül kasul ezer kerék-vágás. Valóságos laby-riutus. Sem árok, sem földhányás, még egy

ömlőp sem, a melyik az utat megmutatná. — Rá gondoltam az alispánra meg a polgármes-terre, de furcsán, a miért az idegen utast-mintha csak tengeren lenne, minden utmutató nélkül engedik itt bolyongani. Kérdezem a kocsisomtól: — Tudja é, barátom erre az utat? — Hogy ne tudnám, a nagyapám is erre járt Csegére!

Akkor jól van, gondoltam és rábiztam magamat a félábu fiakeres helyismeretére. Korán kezdett alkonyodni s az éjszaka sietve vonta összebb fekete szárnyait. Észreveszem, hogy nagyapjával büszkélkedő kocsisom ide-gesen meg-meg vakarja a fületét. — Talán baj van, barátom? — kérdezem tőle. — Hej Uram, a ki teremtette! s úgy megvakarta a fejét, hogy a fekete bárányszőr-sapka csaknem leesett róla.

— Talán csak nem tévedtünk el? — Hej uram, nem tudom, hol járunk. Alig erősítette meg fiakeresem aggasztó sejt-telmemet, a mikor zsupsz! a három jó elti-nyik előlünk. Egy zombékos moosárba jutot-tunk. — Fiakeresem elkezdte szifráni karom-kodni, kijutott abból a lovakkal is, nekem is de másnak is, a mint ilyenkor magyar ember szokta.

— Az ur ennek az oka. Minek akar ilyenkor Csegére utazni? Azt akarja, hogy a szegény ember lovai belevesszenek valamelyik fenéke?

Azzal leoldozta az esterágot s a zom-békból kihajszolt lovaival együtt engem ott hagyott egyedül a kocsin az ösmertelen pusztaság kellos közepében; lóra ült s elment, azt se mondta hová.

En pedig belebujtam utazó bundámba s elcsigázva a három napi kínos vergődéstől, elaludtam, mintha csak a „Bika“ valamelyik vendégszobájában pihentem volna ki fáradsá-gaimat. Virradatok ökrö-barang kolompolás ábresztett fel. Négy ökrös szekér közeledett felém. Bérésék üttek rajta s a mint hozzám értek, így szólit meg az egyik: — Hová iparkodik a tekintes ur? — A birtokomra mennék. — Hát melyik a tekintes ur birtoka? — A melyiket most vettem meg Sem-berytől.

Elnevetik magukat a jó béresek s leemel-lik tisztelettel süvegeiket: — Hiszen akkor a nagyságos ur a saját birtokán van.

Ekkor született meg Csávolszky Lajos fejében az a ma már megtestesült eszme, — hogy Debreczentől vasutat épít a Hortobá-gyon keresztül, mert semmi kedvet se érezett magában, — hogy csegei birtokát mások is ilyen viszontagságos módon látogassa meg. —i-s.

Színház.

Az ideges nők második előadása is nagy közönség előtt folyt le csütörtökön és szintén sikere birta rá az igazgatót, hogy azt a jövő heti műsorba is felvegye. A mulattató vigjá-ték harmadik előadása csütörtökön lesz.

Érdekes vendége érkezett ma színházunk-nak. Ez a m. kir. operaház balletmestere M a z z a n t i n i, a ki azért jött ide, hogy itt a „Ballettiudér“ előadására jelentkezett 60 kis leány közül kiválassza azokat, kik a nagyhirű ballett debreczeni előadásához alkal-masok. Körülbelül 40 kis leányra van szükség, a kikkel már közelebb megkezdik a betanítást. A nagyszerű látványossághoz a fényes ruha készlet 2000 forintba kerül s azt az operaház műhelyében készítik.

Pünkösdi Florenzben előadása keltette az idei szezónban a legnagyobb érdeklődést. Nem-csak a mai előadásra váltottak sok jegyet, de már a holnapira is sok előjegyzés történt. A világhírű operette, — melyben egymást váltja fel a sok szebbnél szebb induló és waltzer, a jövő hét folyamán négyszer fog színez kerülni.

Gulyás Gizella hangversenye Debreczen-ben. Gulyás Gizella k. a. művésznő, a ki most diadalal utazza be a nagy városokat, s nov. 6-án Bécsben fog hangversenyezni, a jövő hó folyamán városunkban is bemutatja művészetét. A kisasszony nagyszerű hangversenye a színházba nov. 16-án van tervezve.

A híres waltzer: „Nagy a lelki bátorsá-gom“ kezdetű, mely nálunk olyan nagy nép-szerűségnek örvend, eredetileg, a mai újdonság a „Pünkösdi Florenzben“ operette híres wal-zere, s nem is az a szövege van, melyet eddig énekelt színpadunkon a „Kapitány kisasz-sony“ban Pálmay Ilka és Kopácsy Juliska, hanem az igazi S o m l ó S á n d o r által fordított szöveget csak most fogjuk hallani. A színházba járó publicum egyrészenek bizony-nyal szíves szolgálatot tesszünk, ha a szép szöveget itt lenyomatjuk:

Kéjtől ittasult szívem,
Szép álom betelítve már.
Egy percre ha enyim,
Nem jessz el a halál.
Szerelmem csupán az élet,
Szerelmem, hű és remény,
Ijeszsen bár a sors keze,
Csak ez maradjon enyém!
Sohse tud meg hit leányka,
Mi veszőly tolti roám,
Ne ijesszen a baj árnya,
Mosolyog felém csupán,
Merre tekintek

Ily hangok kelnek,
Cátsággedés ne bántson,
A u moszsa szálljon!
Mosolyog roám is a szerenese még,
Ne remélgj, velünk lesz az ég,
Szerelmem csupán az élet stb.

Csak most e pillanatba
Zárhatnák a karjaimba,
Es dalolva, csókot adva,
Néznek a szemembe álmadozva.
Hozz ég e drága perocet,
Hozz fényugart, üdvöt, szerelmet.
Es e tündéri szép világ,
Tulvilág
Arasztja fényét roám,
Szerelmem csupán az élet stb.

S ha most oltárhoz elvezetlek,
Elzár a börtön zord fala,
De bár akármit is veszítek,
Szerelmemet soha.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
II. Bérlet. 15 Szám,
Holnap, Vasárnap, 1889. Nov. 3-án:

Pünkösdi Florenzben.

Operette.
M Ű S O R:

Hétfő, 4-én „II. Rákóczi Ferencz fogsága“ színmű páros bérletben.
Kedd, 5-én: „Serge Panine“ francia színmű, páratlan bérletben.
Szerda, 6-án: „Boecaccio“ operette, páros bérletben.
Csütörtök, 7-én: „Ideges nők“ III-szor vigjáték, páratlan bérletben.
Péntek, 8-án: „Fedora“ dráma, páros bérletben.
Szombat, 9-én: „Pünkösdi Florenzben“ III-szor, operette, páratlan bérletben.
Vasárnap, 10-én: „Asszonyok büne“ (uj) I-ször, fővárosi életkép, páros bérletben.
Hétfő, 11-én: „Bánkban“ tört. színmű, páratlan bérletben.

Felelős szerkesztő és kiadó lap tulajdonos:
Vérsi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Kiadó bolt.

Hatvan-utczán 1557. számú háznál lévő bolt, lakással és felszereléssel együtt minden órán kiadó. Értekezhetni Kisuj-utca 1737. sz. a tulajdonosnál.

KUHINKA ISTVÁN K. és FIA
UJ-ANTALVÖLGYI ÜVEGGYÁR
R É S Z V É N Y T Á R S A S Á G
FIÓK RAKTÁRA
PIACZ-UTCZA 1903.

Általánosán elismert üvegyártmányukon kívül ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ez idényre berendezett kizárólag — Dítmar és Brüner-féle lámpák nagy raktárát; eredeti gyári árak-ban, u. m. asztali, ebédli, háló és szalon lámpák csillárral vagy nélkül, mindennemű lámpa alkatrészek, kitanú minőségű lámpa belek. A kezelés czélszerűségénél fogva melegen ajánlhatjuk a szab. Triumph és Excoelsior égőket, melyek 100 gyertya lángot pótolnak; különösen üzlet helyiségek megvilágítására alkalmasak. Megbízások a legpontosabban teljesítetnek.

Kiadó lakás.

Jövő MÁJUS 1-től a színházzal szemben lévő kupolás házban az emeleten egy 5 szobából álló ufczai uri lakás parquettel és krakkói kályhakkal ellátva minden hozzá tartozó melék helyiségekkel együtt kiadó. Értekezhetni ugyanott a háztulajdonossal.

Oszi tiltetésre fenyőket, Thujakat, Buxusokat

szép példányokban, kiváló diszfajokban és az eredeti földbe göngyölve ajánl Geviszler Sámuel Berger Henrik ur kertésze a postakertben.

GYÖRI IGNÁCZ

Debreczen, főtér, a „Bika“ szállodával szemben. Ajánl nagyválasztékban is jutányos árak mellett mindennemű

női férfi és gyermek fehérnemű és valódi Jäeger árukat.

Női triko derekak, fiu és leány triko ruháca-kák és sapkák divatos és izléses kivitelben. Nagy raktár férfi, női és gyermeke harisnyák és kesztyűk. Berlini, selyem, chenil és csipke kendők. Legujabb kézimunkák és mindennemű kűtű, himző, borgoló pamutok, csernák és selymek.

Gyermekek kelengyék és szabó kellékek.

KASZANYITZKY EDNRE

előbb Kuhinka István K. üv-g. porcellán, lámpa és háztar-tási czikke raktára DEBRECZENBEN.

ajánlja pontos ki-szolgálat és gyári árak mellett az őszi és téli idényre ujonnan érkezett és nagyválaszték-kal berendezett Dítmar és Brüner-féle a legjobbnak el-ismert gyártmá-nyu, salon, függő és asztali petroleum lámpák s minden hozzá tartozó czikke nagy raktárát. Tisztelettel Kaszanyitzky Endre Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

ZÁDOR LAJOS

selyem, divat, kézműaru kereskedése és női divat-terme DEBRECZENBEN, főpiacz, a városház épületében. Raktáron dúsz választékban találhatók

női felöltők, köpenyek és bundák,

a legujabb párizsi és berlini modellek után készítve; gyapju, matlasse, peluche és más divatos kelmékből; egyszerű ki-állítástól kezdve, a legfinomabb külön legességekig.

Női ruha készítési termemeim

elsőrangú szakképzett egyének vezetése és tetemesen szaporított munkaerő mel-lett úgy rendeztem be, hogy menyassz szonyi, bálí, látogatási, uti, séta, gyász és pongyola ruhákat, — nemkülönben mindenféle felöltőnyöket mérték szerint a leggyorsabban, legjobb izlésben és ju-tányos árakon elkészíthetnek. Ugyszin-tén elvállalok egész menyasszonyi készletek kiállítását.

Elegáns angol ruhák tiszta gyapju kel-mékből 30 frttól kezdve, valamint gyász ruhák 12 óra alatt készíttetnek.

BOSZNYAY J. özegnél.

Debreczen czepléd utca.
Nagyválasztékban

NŐI RUHASZÖVETEK,

Kasánok, Flanellek, jó mosó barchetek,
téli nagykendők, csipke és Jutte függő-
nyök, ágy és asztal terítők

Paplanok, szőnyegek
mindenfélé

ruhadszek férfi és női alsó ingek, muffok, Esőernyők,
férfi ingek és nyakkendők

rendkívüli leszállított áron
kaphatók.

Női ruhák elkészítése legutolsó divat szerint jutányos ár
mellett elvállaltatnak.

Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltenek.

Egészen ingyen és bérmentve

küldök kívánatra bárkinek egy dus választékú mintá-
gyűjteményt a legújabb divatu őszi és téli ruha

gyapju szövetek

ezekből a gyári áron alól számítva:
3.10 mtr szöv. egy egész öltönyre jó min. . . . 3.90
3.10 mtr szöv. egy egész öltönyre fin. min. . . . 4.50
3.10 mtr szöv. egy egész ölt.-re finomabb 6.80
3.10 mtr szöv. egy egész ölt.-re legfinomabb . . . 8.10
3.10 m. szöv. egy egész ölt.-re legislegf. min. . . 9.30
3.25 m. fin. fok. szöv. (1 salon ölt.-re való) . . . 9.75
2.10 m. Palmerston (egy téli kabátra való) legdiva-
vatosabb színekben 5.50
2.10 m. Télikabátzöv. a legd. színben 6.30
1.70 m. hegyi és vadász-Loden (egy Loden kabátra
való) 3.25
1.70 m. hegyi és vadász-Loden finom a legjobb szí-
nekben 5.60

Mindenmely szövetek a legközönségesebbtől a
legfinomabb minőségig oloszban mint bárhol.
Szolid kiszállítás; meg nem felelő árak vissza-
vételnek.

Szétküldés csakis utánvét mellett, vagy az összeg
előleges beklndése után.

A. Kappelmacher

szövetgyár raktára
Zwittau, Brünn mellett (Mähren).

Nyilvános árverés.

Az alföldi takarékpénztár

folyó év November hó 19-én dél-
után 3 órakor saját iroda helyiségé-
ben nyilvános árverést tartand, mely al-
kalommal a 2185. 2282. 2694. 2831.
2856. 2876. 2934. 2942. 3051. 3052.
3170. 3188. 3198. 3311. 3403. 3461.
3475. 3493. 3583. 3601. 3613. 3639.
3643. 3722. 3733. 3782. 3790. 3791.
3870. 3953. 4063. 4076. és 4086. szám
alatti zálogtárgyak elárvereztetnek.

Debreczen, 1889. November hó 2.

Az igazgatóság.

Szives tudomására hozom a t. közönségnek, miszerint üzletemet az
ŐSZI- és TÉLI IDÉNYRE

bel és külföldi szövetekkel

nagyválasztékban felszereltem. Ajánlom azok között különösen
brassói szövet készletemet.

Saját üzletemben készült, kitűnő szabású és jó minőségű
kész férfi és gyermek öltönyök

és
UTAZÓ BUNDAKBOL

nagy raktárt tartok s azokat határozott, jutányos ár mellett a t. közön-
ség rendelkezésére bocsátom.

Mérték szerinti rendelkezéseket

gyors és szolid kivitelben teljesítek.

A t. közönség által tanusított bizalmat megköszönve, kérem
azzal ezentul is szerencsételni.

Teljes tisztelettel

Szedlák József.

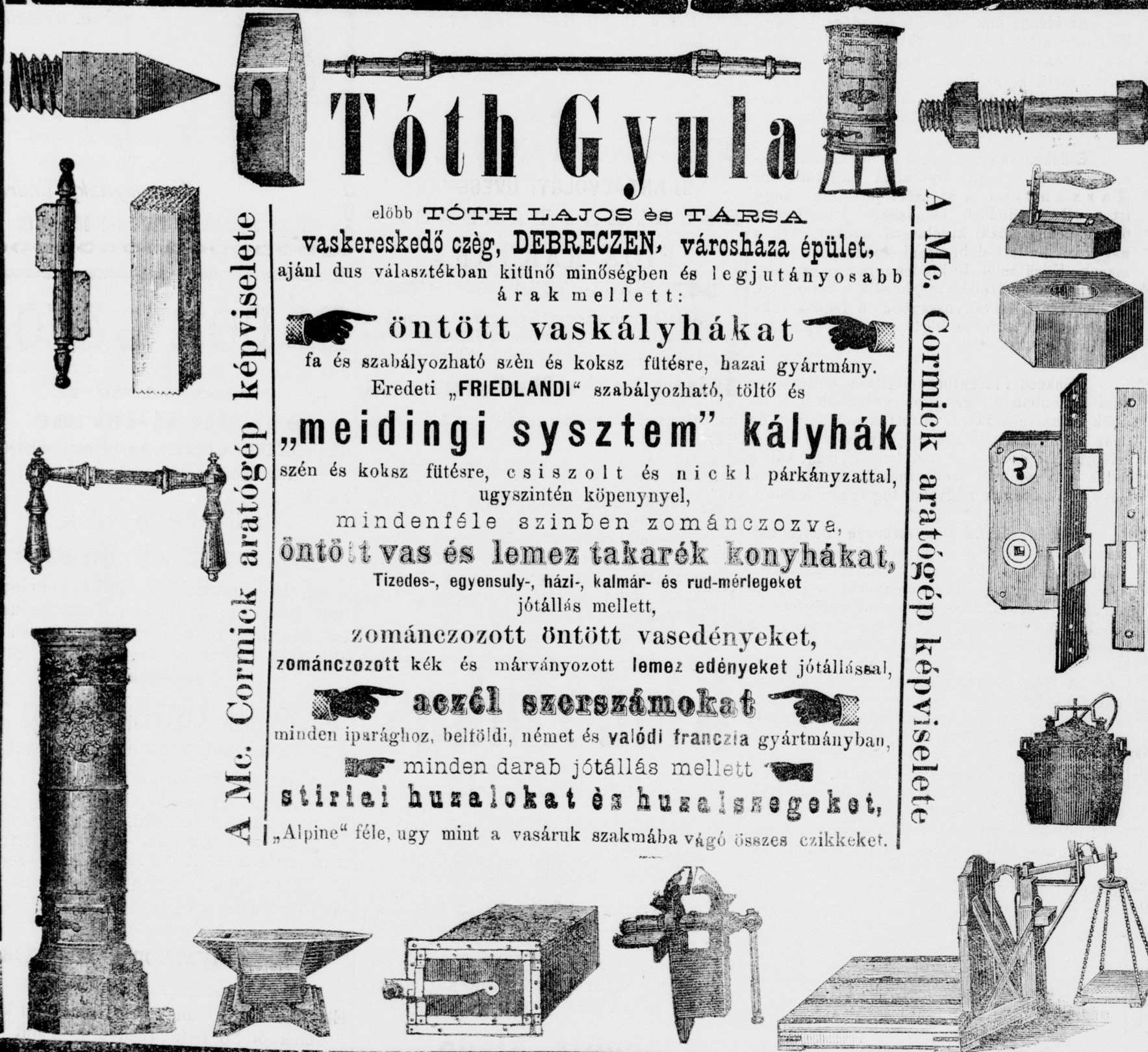
Rövid használat után mint fogtisztító szer nélkülözhetlen.

A fogak szépsége | **Glycerin-fogkrème**
(egészségügyi hatóság által megvizsgálva.)
KALODONT Sarg F. A. fia
és társa
cs. kir. udvari szállítók
Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakba, illetszer kereskedéseken stb. 1 drb 35 kr.

DEBRECZENBEN:

Rickl József Zalmos Szentkirályi és Kalenda és Kun József uraknál.

Tóth Gyula

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA
vaskereskedő cég, DEBRECZEN, városháza épület,
ajánl dus választékban kitűnő minőségben és legjutányosabb
árak mellett:

öntött vaskályhákat
fa és szabályozható szén és kokszt fűtésre, hazai gyártmány.
Eredeti „FRIEDLANDI” szabályozható, töltő és

„meidingi rendszer” kályhák
szén és kokszt fűtésre, csiszolt és nickl párkányzattal,
ugyszintén kőpennyel,
mindenfélé színben zománcozva,
öntött vas és lemez takarékkonyhák,
Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- és rud-mérlegeket
jótállás mellett,
zománcozott öntött vasedényeket,
zománcozott kék és márványozott lemez edényeket jótállással,

acél szerszámokat
minden iparághoz, belföldi, német és valódi francia gyártmányban,
minden darab jótállás mellett

stiriel huzalokat és huzalszegeket,
„Alpine” féle, ugy mint a vasárúk szakmába vágó összes czikkeket.

A Mc. Cormick aratógép képviselete

A Mc. Cormick aratógép képviselete

Pirszén (Coaks)

ugyszinte
kőszent fűtésre s kovácsok
részére legjobb minőségben házhoz száll-
liva ajánl jutányos áron

a légszergyár igazgatósága
DEBRECZENBEN.

Megrendeléseket részünkre elfogad
KONDOR L. üzlete czepléd utca.

Cs. kir. szab. higienicus készítmények a
száj és a fogak eszserü ápolására
Dr. Faber M. C. orvostudortól,
néh. I. Miksa császár ö Felsége tustorvosa, a
becsületrend lovagja sat. Bécsben

„PURITAS” különleges száj-szappan.
Régen híres és egyetlen, már 1862-ben a lon-
doni világtárlaton érdemremmel kitüntetett szer,
mert legfinomabb és leghatásosabb készítmény a
száj ápolására és a fogak épentartására. — Egy
adag ára 1 frt.

Eucalyptus száj-esszencia

Kitüntette Párisban 1878.
A legésszerűbb, legtartalomdusabb (78%
hatásos alkatrész), legelismertebb higienicus ké-
szítmény a száj ápolására.

büzös szag leküzdésére

a ogak épen tartására, óvszer
torok náthák
s légi uton való miázmás ragadályok ellen.

Az orosz csász. kormány

által, a miniszterium gyógyászati osztályának
1881. évi január 28-án 681. rendeletével a csász.
kórházakba és gyógyintézetekbe bevezetve. —
Egy palaak ára 120 kr. o. e.

Szavatolt puritas-fogkefék

sajtoltt puszpáng és vegyészileg szirtalanított sert-
ből. — Egy drb 50 kr. o. e.

Raktárak: Debreczenben:
Götl N. Szentkirály és Kalenda Mis-
koleczon: Dr. Szabó J., Dr. Szabó
K., Máhr K. üzletben. Egerben:
Göllner L. gyógyszer. — Szécseny:
Pokorny gyógyszer. Szatmár: Komka
Kálm. fűszerkereskedő.

Fűszállító telep BÉCS. I. ker.
Bauernmarks 3 sz.